

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/168/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313208732
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2313208732.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: CD Consulting, s.r.o., so sídlom Česká republika, Brno, Příkop 843/4, Zábřovice, IČO: 264 29 705, proti žalovanému: D. K., nar. X.X.XXXX, bytom Y., Y. XXX, o zaplatenie 472,- Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 15C/225/2013-116 zo dňa 3.3.2017- s výnimkou zastavujúcej časti výroku, t a k t o

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov prvoinštančného konania, **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvou výrokovou vetou žalobu zamietol, druhou výrokovou vetou zastavil konanie v časti zmenkového úroku vo výške 0,19% denne zo sumy 472,- Eur od 20.6.2010 do zaplatenia a treťou výrokovou vetou vyslovil, že žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Vec súd právne posúdil aplikáciou ustanovení zák. č. 191/1950 Sb. Zákona zmenkového a šekového v znení neskorších predpisov, jeho článku I. § 11 ods. 1, § 17, § 48 ods. 1 a § 75, ako i ust. § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3 a 5, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako i ust. čl. 5 ods. 2 a 3, čl. 19 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej tiež „Nariadenie“). Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalovaný vystavil dňa 21.4.2009 vo Vozokanoch zmenku na zmenkovú sumu 472,- Eur s tým, že za ňu zaplatí pri predložení na rad: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava zmenkovú sumu štyristosedemdesiatdve Eur a zmenkový úrok 0,25% denne od dátumu začiatku úročenia: 20. jún 2010. Zmenka bola splatná: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, vystavená „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia.“ Na zmenke je uvedený údaj - číslo zmluvy 2340527. Súd prvej inštancie lustráciou v registri zistil, že proti žalovanému ako povinnému sa viedlo na Okresnom súde Galanta exekučné konanie sp. zn. 23Er/605/2011, ktoré bolo právoplatne zastavené uznesením č. k. 23Er/605/2011-28 zo dňa 6.10.2011 (právoplatné dňa 6.12.2012) s odôvodnením, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola právoplatným uznesením č. k. 23Er/605/2011-23 zo dňa 8.7.2011 (právoplatné dňa 20.8.2011) zamietnutá. Z rozhodovacej činnosti v obdobných veciach má súd vedomosť, že zmluvy o úvere, na základe ktorej bol aj v tomto exekučnom konaní vydaný exekučný titul (rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 13390/10 zo dňa 27.1.2011, vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri Slovenskej rozhodcovskej a.s.) obsahovali neprijateľné podmienky, ktoré boli v rozpore s dobrými

mravmi, slovenským právnym poriadkom, ako aj právnym poriadkom Európskeho spoločenstva, čím spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto sú neplatné a že žalovaný predmetnú zmluvu uzavrel v deň vystavenia zmenky, kedy mu aj boli vyplatené peňažné prostriedky titulom úveru. Veriteľ následne indosoval zmenku na žalobcu.

3. Súd prvej inštancie uzavrel, že judikatúra Súdneho dvora EÚ vyžaduje a ani z citovaného § 17 Zákona zmenkového a šekového nevyplýva zákaz skúmania kauzálnych vzťahov, t.j. neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, na ktorých krytie je zmenka určená, ex offo. Zo spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnosprávneho kolégia NS SR zo dňa 20.10.2015 rovnako vyplýva, že ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku a súdu vyplynie súvislosť s nekalou povahou, či neprípustnosťou uplatneného nároku, je ex offo povinný zabezpečiť prieskum tohto nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné ju skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, keď bola zmenka vystavená. Exekučný súd posudzoval danú právnu vec ako spotrebiteľský právny vzťah a preto ex offo skúmal nekalosť zmluvných podmienok v spotrebiteľskej úverovej zmluve podľa vnútroštátnych právnych predpisov (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a aj noriem Európskeho práva (smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993) a pre viaceré neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré si v konaní uplatňuje žalobca ako indosatár zo zmenky, exekúciu právoplatne nepovolil. Skutočnosť, že zmluva sa prieči dobrým mravom spôsobuje jej absolútnu neplatnosť, v dôsledku čoho nemôže byť platná ani vystavená zmenka, ktorá zabezpečuje hlavný záväzkový vzťah, čo korešponduje aj so záverom NS SR vo veci pod sp. zn. 4Obo/161/2007. Okrem toho súd posúdil v obdobných veciach dohodu o vyplňovacom práve zmenky obsiahnutú vo všeobecných obchodných podmienkach, ako nie individuálne dojednanú podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa a jej neplatnosť podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Pretože mal súd za to, že žalobca nemohol byť dobromyseľný pri nadobúdaní zmenky, ktorá obsahuje číslo príslušnej úverovej zmluvy, ktorú súd posúdil ako neplatnú, a teda musel vedieť, že určité kauzálne vzťahy existujú, považoval súd žalobou uplatnený nárok za nedôvodný, a preto ho v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s tým, že nakoľko úspešnému žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli, žiadne si neuplatnil, ani mu žiadne zo spisu nevyplývajú, súd mu ich náhradu nepriznal.

4. Proti tomuto rozsudku formálne síce v celom jeho rozsahu, ale podľa obsahu iba voči časti zamietajúcej nárok žalobcu a vo výroku o náhrade trov konania, podal prostredníctvom vtedy existujúceho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi vyčíslenú náhradu trov odvolacieho konania. Argumentoval tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 365 ods. 1 písm. b) CSP - súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Poukazoval na to, že prvoinštančný súd v odôvodnení uvádza, že vo veci vykonal dokazovanie okrem iného oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, pričom žalobca ani žalovaný takéto dokazovanie nenavrhl, čo je v rozpore s § 120 OSP. Žalobca predložil súdu ako dôkaz platnú zmenku, ktorou keďže spíňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zák. č. 191/1950 Zb. dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného žiadnych námietok nebolo a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Súd pritom svoj postup v tomto smere ničím nezodôvodnil. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak ale neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Podľa odvolateľa správanie súdu, ktorý z vlastnej iniciatívy bez návrhu strán rozširoval okruh dokazovaných skutočností, aby získal dostatočný podklad pre zamietnutie žaloby, je neprijateľné v právnom štáte a predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd nesprávne vychádzal z podľa neho nesporných skutočností, že právny predchodca žalobcu spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so žalovaným uzatvorili zmluvu o

úvere, že zmenka je zabezpečovacia zmenka a že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Tieto skutočnosti neboli tvrdením ani jednej zo strán, súd ich vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Takéto skutočnosti preto nemožno považovať za nesporné. Žalovaný a ani žalobca sa k nim nikdy nevyjadrili, a preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Ak súd na takýchto skutočnostiach založil svoje meritórne rozhodnutie, je toto rozhodnutie nepochybne postihnuté vadou, ktorá má za následok jeho nesprávnosť. Prvoinštančný súd dospel k rozhodnutiu aj na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov a ich nesprávnej interpretácie. V ďalšom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43CoZm/18/2013, z ktorého okrem iného odcitoval, že každý občan má možnosť pred vystavením zmenky zvážiť, či ju podpíše alebo uprednostní inú formu potvrdenia svojej povinnosti uhradiť dlh. Nie je možné pripustiť, aby sa vytvorila osobitná skupina subjektov (spotrebiteľia), u ktorých by sa právne predpisy vykladali inak ako pre všetky ostatné subjekty. Žalobca je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvoinštančný súd ignoroval § 17 Zákona o zmenkách a šekoch, z ktorého vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzn. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky, keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/3/2008. Pripustil, že za určitých okolností je síce možné uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovaného, ktorý nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu na seba prevzal súd a suploval aktivitu žalovaného. V danom prípade bolo následkom nesprávne rozhodnutie vo veci, keď súd porušil poučovaciu povinnosť prekročením § 5 ods. 1 OSP, porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. Poukázal tiež na rozsudok Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25Cdo/1839/2000, ktorý vychádzal z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná v SR, z ktorého zdôraznil, že zmenkový záväzok je celkom samostatný, nezávislý od zabezpečovanej pohľadávky. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku, nie je možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebných úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Uplatnená zmenka má všetky zákonom predpísané náležitosti, je teda platná a uplatnený nárok žalobcu je tak v celom rozsahu dôvodný. Z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Obo 3/2008 zdôraznil, že z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplateniu, prípadne vymáhaniu preukazovať, že mu žalovaný (povinný) zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje. V ďalšom odkázal na rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo 1839/2000 podľa ktorého na základe zmenky vzniká priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný záväzok určitej osoby zaplatiť majiteľovi zmenky v určitom mieste a čase stanovenú peňažnú čiastku. V nadväznosti na poukaz súdu prvej inštancie na vyjadrenie Európskej komisie k veci vedenej na ESD pod sp. zn. C-558/13 odvolateľ uviedol, že pôvod informácie súdu je pochybný, keďže súd nebol účastníkom tohto konania a pripomienka nie je verejne dostupná, nie je ani súčasťou daného súdneho spisu. Súd prvej inštancie tak svoje odôvodnenie založil na argumentácii, ktorú získal z neznámeho a neverejného zdroja, čo je v právnom štáte neprípustné. K samotnému obsahu pripomienky uviedol, že ide len o jeden z názorov jedného z účastníkov prejudiciálneho konania. Citovanie a aplikovanie názoru jedného z účastníkov a nie rozhodnutia súdu je neodôvodnené a neprípustné. Poukázal pritom na vyjadrenie Nemecka k čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS a čl. 4 Smernice Rady 87/102/EHS ako i vyjadrenie Slovenskej republiky, ktorými sa súd nezaoberal. Uzavrel, že nikto okrem súdu netvrdil, že žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver a túto skutočnosť nikto v konaní ani nepreukázal. Ak napriek tomu súd z tohto záveru vychádzal, jeho rozhodnutie je prekvapivé a predstavuje odňatie možnosti konať pred súdom. Ohľadne rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Obo 161/2007 uviedol, že v danom rozhodnutí išlo o odlišný prípad. Pokiaľ súd poukazuje na rozhodnutie vo veci C-419/11 a odvodzuje z neho povinnosť skúmať z úradnej moci postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, v danom konaní takisto bola riešená celkom odlišná prejudiciálna otázka, než by sa mohla týkať prejednávanej veci, preto súd argumentoval neexistujúcim právnym názorom Súdného dvora. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013. V ďalšom sa odvolateľ vyjadril k záveru súdu, že dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky, by mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku pri poskytovaní spotrebných úverov. Poukázal na to, že samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťal, aby bola na zabezpečenie nárokov vystavená zmenka, limitovaná bola len výška zabezpečenia. Zákonodarca tiež pripúšťal, že zmenky budú vyplňované dodatočne po vystavení. Dohoda o vyplňovacom práve preto nemohla byť neplatná a

nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, keďže právna úprava explicitne pripúšťala používanie blankozmeniek. Záver súdu je teda nesprávny a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

5. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu zamietol a nadväzne žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

8. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa nasledovné:

9. Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Podľa čl. 6 ods. 1 cit. smernice, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

10. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

11. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

12. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bezprávneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

14. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

15. Predmetom konania je spor zo zmenky, ktorá plní zabezpečovaciu funkciu vo vzťahu k peňažnému záväzku žalovaného (vystaviteľa zmenky) vrátiť poskytnuté finančné prostriedky, vyplývajúce mu zo zmluvy o úvere. Z pripojenej zmenky súd zistil, že žalovaný dňa 21.4.2009 vystavil vlastnú zmenku, obsahom ktorej je jeho záväzok zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. sumu 472,- Eur a zmenkový úrok vo výške 0,25% denne z tejto sumy od 20.6.2010. Uvedená zmenka bola vystavená ako vistazmenka a bola opatrená doložkou „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ a za miesto platenia bolo určené sídlo pôvodného zmenkového veriteľa, a to spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že uvedená spoločnosť túto zmenku indosovala na rad žalobcu. Z uvedenej listiny vyplýva, že ide o vzorové tlačivo, do ktorého boli rukou vpísané údaje: dátum a miesto vystavenia, identifikačné údaje vystaviteľa, ako aj jeho podpis, pričom zmenková suma je vyjadrená číslicami, ako aj slovami a dátum začiatku úročenia je v listine uvedený odlišným písaným písmom ako zvyšok vzorového tlačiva. Na zmenke je tiež uvedený údaj - číslo zmluvy 2340527.

16. V zmysle čl. 5 ods. 1 veta prvá a druhá nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007 európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo o to požiada niektorá zo strán. Kľúčovými cieľmi európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu stanovenými v článku 1 nariadenia sú zrýchlenie, zjednodušenie konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch v rámci EÚ a zníženie nákladov, čím sa zjednoduší prístup k spravodlivosti. Pri plnení týchto cieľov majú súdy kľúčovú úlohu iniciovať kontroly a určovať postup, ktorý treba v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu dodržiavať, ako aj primeraným spôsobom uplatňovať vnútroštátne procesné právo, čo vyplýva z článku 19 Nariadenia. V zmysle bodu 9 preambuly Nariadenia by mal súd rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho procesu najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania, o dôkazných prostriedkoch a rozsahu, v akom sa vykonávajú dôkazy. Povinnosť súdu kontrolovať a určovať postup v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa posilňuje v zmysle článku 12 ods. 2, ktorým sa súdu ukladá aj povinnosť podporovať strany sporu, pokiaľ ide o procesnoprávne veci, a to poskytovaním informácií o procesnoprávných otázkach, pričom z odôvodnenia čl. 9 vyplýva, že súd musí v záujme zabezpečenia spravodlivosti konania voči obidvom stranám sporu postupovať rovnakým spôsobom.

17. V odvolaní odvolateľ poukázal na to, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi. Žalobca a podľa dostupných informácií ani žalovaný však dokazovanie úverovou zmluvou, exekučným spisom či ďalšími listinnými dôkazmi nenavrhl. Preto aj poukazuje, že podľa ust. § 120 OSP dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednávajúcou zásadou, čo znamená, že súd vychádzal len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. A v tej súvislosti preto žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový, dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného žiadnych námietok nebolo, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci.

18. Odvolací súd k tejto argumentácii udáva, že i keď vo všeobecnosti súčasné procesné predpisy prenechávajú do značnej miery smerovanie konania v dispozícii strany (dôraz na dispozitívnosť a kontradiktórnosť konania), nemožno pripustiť, aby sa súdy dostali do postavenia, aby len automaticky vydávali exekučné tituly vychádzajúce iba z formálnych náležitostí podkladov rozhodnutia. Takýto prístup by bol v príkrom rozpore so statusovým zákonom sudcov, ust. § 2 ods. 2 z.č. 385/2000 Z.z., v ktorom je zakotvené právo aj povinnosť sudcov byť pri výkone svojej funkcie nezávislý, zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhodovať nestranne a spravodlivo. Preto, v akokoľvek formalizovanom procesnom postupe musí súd dbať, aby neprestal

byť orgánom ochrany práv. Práve takéto postavenie súdu je nevyhnutným atribútom právneho štátu a spravidla je vyjadrené v procesných ustanoveniach predpisov stanovujúcich ich základné princípy vychádzajúce z hodnotových základov spoločnosti.

19. V prípade Nariadenia je to jednoduchý odkaz na spravodlivosť ako vodiaci princíp, na ktorý priamo odkazuje v bode 1 Preambuly. Nebolo by možné považovať za spravodlivé také rozhodnutie, ktoré by súd vydal napriek závažným principiálnym pochybnostiam o dôvodnosti uplatneného nároku iba preto, že bol dodržaný procesný postup, ktorý sám o sebe dovoľuje uplatnenému nároku vyhovieť. Vzhľadom na to bol súd prvej inštancie aj v procese podľa Nariadenia oprávnený rozhodnúť inak ako vyhovením návrhu, a bol oprávnený aj na vykonanie nenavrhovaných dôkazov, pretože boli nevyhnutné pre také rozhodnutie vo veci, ktoré zabránilo aprobovaniu zjavne neprimeraného použitia zmenky.

20. Odvolací súd v konaní nezistil, že pred súdom prvej inštancie došlo k vadám v postupe súdu podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia pri posudzovaní procesných otázok v priebehu konania. Preskúmaním obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, pripojeným do spisu bez návrhu strán, ktoré pri rozhodovaní súd posúdil ako významné pre zistenie skutkového stavu a právne posúdenie žalobcom uplatneného peňažného nároku zo zmenky podľa čl. 9 CSP.

21. Je potrebné poukázať tiež na to, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol už účinný nový procesný kódex zák. č. 160/2015 CSP (účinný od 1.7.2016), ktorý sa v zmysle § 470 ods. 1 uplatní aj na toto predtým začaté konanie, ktorý vo svojej druhej hlave v § 290 až 300 upravuje osobitné procesné postupy pre spory s ochranou slabšej strany, medzi ktoré patria i spotrebiteľské spory, akým je bez sporu podľa § 290 CSP i prejednávaná vec. Podľa § 295 CSP v spotrebiteľskom spore potom súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhoval, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci; súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

22. Súd prvej inštancie mal zo žalobcom predloženej zmenky preukázané, že pôvodným majiteľom zmenky bola spoločnosť POHOTOVOST', s.r.o., na rad ktorej vystavil žalovaný zmenku, na líci ktorej sa nachádza číslo úverovej zmluvy. Práve tieto skutočnosti boli podkladom pre postup súdu prvej inštancie podľa § 295 CSP, pretože vznikli pochybnosti, či zmenka vystavená žalovaným má alebo nemá zabezpečovací charakter, či zabezpečovala alebo nezabezpečovala plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, príp. i zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

23. Súd prvej inštancie preto postupoval v súlade aj s právom Spoločenstva (komunitárne právo), ktoré sa musí v členských štátoch EÚ uplatňovať jednotne (por. napr. rozsudok Súdneho dvora európskych spoločenstiev, ďalej len „Súdny dvor“ vo veci Simmeathal II (29.3.1978, 106/77), pomenoval úlohu vnútroštátneho súdu: „Každý vnútroštátny súd je v medziach svojej právomoci povinný v úplnosti používať komunitárne právo a chrániť práva, ktoré z tohto právneho systému vznikajú jednotlivcom“. Podľa názoru ESD by účinnosť komunitárneho práva bola „oslabená“, keby vnútroštátnym súdom bolo bránené záväzne používať komunitárne právo v súlade s rozhodnutím, či ustálenou judikatúrou európskeho súdneho dvora. V tomto kontexte je potom možné považovať vnútroštátny súd za „všeobecný komunitárny súd“, ktorý plní dvojíťú úlohu; úlohu súdu členského štátu a súdu Spoločenstva.

24. Vnútroštátny súd konal aj v súlade so stanoviskom spoločného zasadnutia občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.10.2015, podľa ktorého, v prípade, ak z akýchkoľvek okolností prejednáwanej veci vyplynie konajúcejmu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Predovšetkým platí, že pokiaľ ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nemožno posudzovať práva a povinnosti z tejto zmluvy oddelene od použitých zabezpečovacích inštitútov (dohody o zrážkach zo mzdy, zmluvnej pokuty a vystavenie zmenky). Aj zabezpečenie spotrebiteľskej zmluvy totiž podlieha režimu ochrany spotrebiteľa vo forme súdnej kontroly, či zmluvné dojednania, vrátane akcesorických, neobsahujú nekalé podmienky v neprospech spotrebiteľa. V zmysle článku 6 smernice 93/13/EHS, súd aj bez návrhu skúma nekalú povahu podmienky v spotrebiteľskej zmluve, čím sa má zabrániť tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou a zároveň sa tým sleduje dosiahnutie cieľa v čl. 7 uvedenej smernice, pretože

takéto skúmanie môže mať odradzujúci účinok, smerujúci ku skončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov. Ak by vnútroštátne právo (prípadne jeho výklad v súdnej praxi) umožňovalo veriteľovi obísť takéto preskúmanie prostredníctvom zmenky, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku (effet utile). Z hľadiska práva EÚ platí pre členské štáty povinnosť prijať všetky potrebné opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy na dosiahnutie výsledku stanoveného smernicou. Vnútroštátny súd je pri použití vnútroštátneho práva, najmä ustanovení právnej úpravy osobitne prijatej za účelom splnenia požiadaviek smernice, povinný vykladať vnútroštátne právo v čo najširšom možnom rozsahu v zmysle znenia a cieľa príslušnej Smernice, aby sa dosiahol výsledok stanovený touto Smernicou a dosiahol tak súlad s článkom 249 tretím odsekom Zmluvy o založení európskeho spoločenstva. Ochrana spotrebiteľa ako povinnosť súdu vyplýva nielen z predpisov hmotného práva, ale aj z práva Európskej únie.

25. Ak zmenka vznikla na zabezpečenie splnenia dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy, ide o spotrebiteľskú zmenku, v rámci ktorej existujú odlišnosti oproti zmenke z iného právneho vzťahu. Jednou z odlišností spotrebiteľskej zmenky je zohľadnenie kauzy právneho vzťahu, z ktorého zmenka vznikla. Ďalšou odlišnosťou spotrebiteľskej zmluvy je ex offo súdna kontrola neprijateľnosti podmienok zmluvy, z ktorej zmenka vznikla a zmluvných podmienok jej vyplnenia. To platí aj v právnych veciach podľa Nariadenia, v ktorých má žalovaný postavenie spotrebiteľa. Súdny dvor Európskej únie vo viacerých rozsudkoch týkajúcich sa smernice 93/13 EHS (C-240-244/98 Oceano Grupo Editorial, C-243/08, Pannon GSM) vyslovil, že národný súd musí mať možnosť skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách ex offo, neskôr (C-137/08) dokonca vyslovil, že ich musí skúmať ex offo (C-618/10 Banco Espanol de Credito), že odporuje európskemu právu, ak ich súd nemôže skúmať alimine (t.j. ak ich môže skúmať len ex post). V takých prípadoch musí národný súd vykladať národné procesné i hmotné právo konformne s právom Európskej únie.

26. Súdu prvej inštancie nič nebránilo, aby z úradnej povinnosti skúmal, či základom zmenky je spotrebiteľská zmluva a či táto zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Oboznámením záverov z exekučného spisu sp. zn. 23Er/605/2011, súd prvej inštancie neporušil koncentračnú zásadu, ani princíp kontradiktórnosti súdneho konania, či rovnosti účastníkov. Vychádzajúc pritom z judikatúry Súdného dvora Európskej únie, ktorý vo viacerých rozhodnutiach poukázal na to, že spotrebiteľ sa či už z dôvodu nevýhodnej vyjednávacej pozície alebo z dôvodu neinformovanosti dostáva do nevýhodnejšieho postavenia a túto nerovnováhu súd môže odstrániť ex offo zbavením účinku nečestných zmluvných podmienok (porov. C-240 až C-244/98). Súdny dvor zároveň judikoval, že existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nedokáže poukázať na nekalú povahu zmluvnej podmienky. Vyhodnotenie zmluvnej podmienky ako nečestnej nie je jednoduché. Smernica indikatívnym spôsobom vypočítava, čo všetko sa má pritom zohľadniť (posúdenie zmyslu predmetnej klauzuly, posúdenie ostatných zmluvných podmienok, ich porovnanie s ostatnými zmluvami, vyhodnotenie všetkých okolností prípadu...).

27. Z ustanovenia § 17 z.č. 191/1950 Zb. nevyplýva zákaz skúmania kauzálnych námietok ex offo. Nariadenie neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by zakazovalo alebo neumožňovalo súdu skúmať kauzálne vzťahy, na ktorých zabezpečenie bola vystavená zmenka. Čl. 7 ods. 3 Nariadenia stanovuje, že súd v prípade pasivity žalovaného len „vydá rozsudok“, nestanovuje, že súd žalobe musí vyhovieť. Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade súdu prvej inštancie nič nebránilo, aby z úradnej povinnosti skúmal, či základom zmenky je spotrebiteľská zmluva a či táto zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Súdny dvor stanovil jasnú požiadavku na ochranu pred nečestnými klauzulami pri štandardných produktoch obdobne ako to vyžadujú vnútroštátne pravidlá verejného poriadku, teda vždy za každých okolností (porov. C-76/10 POHOTOVOSŤ/Korčkovská, bod 50, 51). Proces Nariadenia nie je vylúčený z pôsobnosti judikátov Súdného dvora a ex offo súdnej kontroly neprijateľnosti zmluvných podmienok.

28. Zmenka je náročná na formalitu a aj v zmenkových právnych veciach je dôležité zaoberať sa ex offo neprijateľnosťou zmluvných podmienok zmluvy, ktorú zmenka zabezpečuje. Spotrebiteľ nebyva natoľko právne zdatný, aby dokázal rozlišovať medzi nárokmi z uzavretej zmluvy a nárokmi zo zmenky samej. Preto, bez ohľadu na jeho postoj v konaní, je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru aj na úkony, ktoré nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, teda napr. aj na prípadné uznanie dlhu či vystavenie zmenky. Žalobca, ktorý sa stal majiteľom niekoľko tisíc zmienek indosamentom od spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. si musel byť vedomý, že v skutočnosti ide o

zmenkových dlžníkov ako spotrebiteľov, na ktorých dopadá osobitná ochrana (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a ktorých postavenie nie je možné nijako zhoršovať oproti postaveniu, ktoré garantuje Občiansky zákonník (§ 54 ods. 1). Zmenky indosované na žalobcu majú priamy odkaz na zmluvy o úvere.

29. Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s hmotným právom, keď riešil kauzu zmenky a zmluvu o úvere posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu obsahujúcu neprijateľné zmluvné podmienky. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s vecne správnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý prioritne posudzoval samotnú zmluvu o úvere č. 2340527, na zabezpečenie pohľadávky z ktorej slúžila vystavená zmenka, pričom dospel k záveru, že táto zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalovaného, v dôsledku čoho bola aj zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej rozhodcovskej a.s. sp. zn. SR 13390/10 zo dňa 27.1.2011, a to uznesením č. k. 23Er/605/2011-23 zo dňa 8.7.2011 a následne bola táto exekúcia zastavená uznesením č. k. 23Er/605/2011-28 zo dňa 6.10.2011, právoplatným dňa 6.12.2012, preto ak exekučný súd exekúciu na uspokojenie pohľadávky z úverovej zmluvy právoplatne nepovolil, nakoľko zmluva sa prieči dobrým mravom, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť, nemôže byť platná ani vystavená zmenka, ktorá zabezpečuje hlavný záväzkový vzťah. Súd prvej inštancie správne ako základnú neprijateľnú zmluvnú podmienku posúdil dohodu o vyplňovacom práve zmenky obsiahnutú vo všeobecných obchodných podmienkach, ktorá nebola so žalovaným individuálne dojednaná podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa a jej neplatnosť podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, z čoho potom vyplýva i absolútna neplatnosť samotnej zmenky ako právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

30. Spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. pôvodne uplatnila práva z úverovej zmluvy na rozhodcovskom súde, ktorý jej návrhu v celom rozsahu vyhovel, avšak všeobecný súd exekúciu nepovolil, a to pre neprijateľné zmluvné podmienky. Po nepovolenej exekúcii spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. indosovala zmenku (podpísanú pri dojednávaní vyššie uvedeného úveru) na žalobcu CD Consulting s.r.o. Je evidentné, že pôvodný veriteľ uplatnil v minulosti na súde plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok a že po nepovolení exekúcie pre rozpor so zákonom sa tentokrát uplatňujú v podstate obdobné plnenia, len ich uplatňuje žalobca ako indosatár zo zmenky, a to podľa Nariadenia. Žalobcom požadované plnenie správne prvoinštančný súd považuje za rozporné so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť podľa § 39 v spoj. s § 3 Občianskeho zákonníka a dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku, majúcu za to, že nešlo o podmienku individuálne dojednanú a nepochybne spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa z dôvodu, že umožňuje vymáhať plnenia uplatňované v rozpore so zákonom, bez zohľadnenia práv spotrebiteľa, ide o neplatné dojednanie (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Ak je potom neplatná dohoda o vyplňovacom práve zmenky, je neplatná aj samotná zmenka, čo korešponduje aj s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom SR dňa 6.5.2008 pod sp. zn. 4Obo/161/2007.

31. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

32. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvej inštancie žalobu žalobcu v nezastavenej časti zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti, vrátane vecne správneho a odvolaním osobitne nenapadnutého výroku o náhrade trov konania, potvrdil.

33. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

35. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

36. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcou. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

37. K obdobnému záveru dospel Najvyšší súd SR v uznesení z 26. októbra 2016 sp. zn. 6 Cdo 544/2015: „Ak úspešnej strane sporu alebo strane, ktorá procesne nezavinila zastavenie konania, preukázateľne v konaní žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, súd jej nárok na náhradu trov konania neprizná.“

38. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).